

Δευτέρα, 24 Σεπτεμβρίου 2018

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΥΠΟΥ

«Καταρχήν, όπως προκύπτει από το οικείο νομοθετικό πλαίσιο και ειδικότερα από το Ν. 4368/16 (Αρθ. 96) με το οποίο θεσμοθετήθηκε η συνδρομή των Ενόπλων Δυνάμεων στη διαχείριση της προσφυγικής-μεταναστευτικής κρίσης, το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας κλήθηκε να συνδράμει σε μια δύσκολη περίσταση για τη χώρα, ενώ στο νόμο ειδικότερα περιγράφεται ότι το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας δύναται κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης (ήτοι πέραν της αποστολής του) να προβαίνει σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες για την κάλυψη των αναγκών προσφύγων - μεταναστών σε ό,τι αφορά στη διαμονή, σίτιση, μεταφορά και υγειονομική περίθαλψη.

Παράλληλα, ο νομοθέτης αναγνωρίζοντας τη φύση των αναγκών που το Υπουργείο θα κλινόταν να καλύψει προέβλεψε τη δυνατότητα σύναψης συμβάσεων με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, η οποία άλλωστε ως διαδικασία υφίσταται και στον ισχύοντα νόμο περί προμηθειών (Ν. 4412/16 - Έναρξη ισχύος Αυγ 16).

Υπενθυμίζεται δε, ότι η συμμετοχή του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας έλαβε χώρα σε μια στιγμή που διακινδυνευόταν η παραμονή της χώρας εντός Σέγκεν, οπότε κατόπιν εντολών μου δρομολογήθηκε και διεκπεραιώθηκε εντός των τεθέντων στόχων και υπό ασφυκτικούς χρονικούς περιορισμούς η κατασκευή των πέντε hot spot στα νησιά και των δύο δομών ανοικτής φιλοξενίας στην ενδοχώρα.

Από ενάρξεως δε της εμπλοκής του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, δόθηκαν εντολές στις αρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΕΘΑ αφενός για τη συγκρότηση ενός επιχειρησιακού οργάνου εντός της Δομής των Ενόπλων Δυνάμεων που θα διασφάλιζε την επιχειρησιακή λειτουργία των κέντρων και δομών φιλοξενίας, αφετέρου την υιοθέτηση ενός μηχανισμού χρηματοδότησης σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών, ώστε από την μια να υπάρχει άμεση κάλυψη των αναγκών που προκύπτουν χωρίς την παραμικρή επιβάρυνση του Προϋπολογισμού του Υπουργείου μας (κατά τις προβλέψεις άλλωστε του νόμου) ένεκα των σημαντικών μειώσεων που είχαν λάβει χώρα τα περασμένα έτη (πέραν του 50% σε σχέση με το 2009), από την άλλη δε σε συνεργασία με τις αρμόδιες Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης να καταβάλλεται προσπάθεια ώστε να «αναπληρώνονται» οι σχετικές πιστώσεις, όπου αυτό καθίστατο δυνατό.

Αποτέλεσμα των ανωτέρω, ήταν σε επιχειρησιακό επίπεδο να συγκροτηθεί Κεντρικό Συντονιστικό Όργανο Διαχείρισης Προσφυγικής Κρίσης (ΚΕΣΟΔΠ) και τα Τοπικά Συντονιστικά Κέντρα Διαχείρισης Προσφυγικής Κρίσης (ΤΟΣΚΕΔΠ), ενώ σε οικονομικό επίπεδο να υπογραφούν σε πρώτη φάση Συμφωνίες Επιχορήγησης (Grant Agreements) απευθείας με την Ευρωπαϊκή

Ένωση, στο πλαίσιο του Μηχανισμού Έκτακτης Βοήθειας (Emergency Assistance).

Με μέριμνα του ΥΠΕΘΑ, λοιπόν, έχουν υπογραφεί μέχρι σήμερα πέντε (5) Συμφωνίες Χρηματοδότησης απευθείας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω του Μηχανισμού Έκτακτης Βοήθειας (Emergency Assistance-EMAS) του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (Asylum, Migration & Integration Fund-AMIF) και του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας (Internal Security Fund-ISF) συνολικού προϋπολογισμού περί τα 100 εκατομμύρια ευρώ, εκ των οποίων δύο (2) για το χρονικό διάστημα 1-2-2016 έως 31-7-2016, δύο (2) για το διάστημα 1-08-2016 έως 28-2-2017 (μια εξ αυτών που αφορούσε την ενδοχώρα παρατάθηκε για ορισμένες δομές μέχρι 31-07-2017) και μια για το διάστημα 01-09-2017 έως 28-02-2018, από τα οποία ποσό περί τα 90 εκατομμύρια ευρώ έχει αναλωθεί, μέσω του μηχανισμού ελέγχου και υποβολής δαπανών στο πλαίσιο των Συμφωνιών Επιχορήγησης απευθείας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (EMAS), όπως αναφέρεται ανωτέρω.

Πέραν των ανωτέρω, αποσκοπώντας στην περαιτέρω αναπλήρωση πιστώσεων που διατέθηκαν από τον Κρατικό Προϋπολογισμό και συνεπώς στην ελαχιστοποίηση επιβάρυνσης αυτού από δαπάνες που σχετίζονται με το προσφυγικό-μεταναστευτικό, επιδιώχθηκε η ένταξη σχετικών ως άνω δαπανών που έλαβαν χώρα από τους φορείς του ΥΠΕΘΑ και οι οποίες δεν είχαν ενταχθεί σε οποιοδήποτε άλλο συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα (EMAS) σε έτερα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα (75% επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης συγχρηματοδότηση από ΕΕ) μέσω των Εθνικών Προγραμμάτων (National Programmes) του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (TAME) και του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας (TEA).

Στο πλαίσιο αυτό, δηλωθήκαν στο Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης και ειδικότερα στην αρμόδια Υπεύθυνη Αρχή (ΕΥΣΥΔΤΑΜΕΤΕΑΑΠ), στοιχεία δαπανών από τους Φορείς του ΥΠΕΘΑ για το διάστημα 01/01/2014-30/09/2016 συνολικού ύψους 59.468.475,76 ευρώ, στο πλαίσιο σχετικών Προσκλήσεων που είχαν εκδοθεί από την αρμόδια Υπεύθυνη Αρχή του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, με το μεγαλύτερο μέρος από το ανωτέρω ποσό να αφορά στην Πρόσκληση «Ενίσχυση της ικανότητας ανταπόκρισης των χερσαίων, πλωτών και εναέριων μέσων για την επιτήρηση-περιπολία των συνόρων και για την προστασία και διάσωση της ανθρώπινης ζωής» συνολικού ποσού περί τα 57 εκατομμύρια ευρώ.

Σχετικά με τη διαδικασία απορρόφησης των σχετικών κονδυλίων, σημειώνεται ότι αρμόδιοι για τις διαγωνιστικές διαδικασίες/προμήθειες είναι οι φορείς των Γενικών Επιτελείων, οι οποίοι διενεργούν τις σχετικές διαδικασίες σύμφωνα με το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο (Ν. 4270/14, Ν. 4368/16, Ν. 4375/16, Ν. 4412/16, ΠΔ 80/16 κλπ).

Οι δε δαπάνες μετά τον έλεγχό τους από τα αρμόδια Ελεγκτήρια Δαπανών των οικείων Κλάδων και από την Υπηρεσία Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο ΥΠΕΘΑ (όπου υπήρχε απαίτηση/πρόβλεψη προληπτικού-προσυμβατικού ελέγχου από τις σχετικές διατάξεις της νομοθεσίας), ελέγχονται και από εξωτερική πιστοποιημένη ελεγκτική εταιρεία (ορκωτοί ελεγκτές-certified auditors), η οποία επιλέγεται βάσει διαγωνισμού, με όλους τους ανωτέρω

ελέγχους να διασφαλίζουν τη νομιμότητα, κανονικότητα και επιλεξιμότητα αυτών, καθώς και την τήρηση των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Υπενθυμίζεται δε επιπροσθέτως η αρμοδιότητα και ο έλεγχος των ως άνω δαπανών κατασταλτικά από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Στο σημείο δε αυτό, κρίνεται απαραίτητο όπως ληφθούν υπόψη οι εκθέσεις των ορκωτών ελεγκτών-λογιστών από τις τέσσερις πρώτες Συμφωνίες Επιχορήγησης που συναφθήκαν με την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπου τα ποσοστά επιλεξιμότητας των δαπανών που υποβλήθηκαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση υπερβαίνουν το 99% (επισυνάπτονται σχετικά πιστοποιητικά), ενώ σημειώνεται εκ νέου ότι οι εταιρείες ορκωτών που ανέλαβαν τον έλεγχο προέκυψαν κατόπιν σχετικής διαγωνιστικής διαδικασίας του ΥΠΕΘΑ.

Όσο δε αφορά στη δημοσιότητα, αναφέρεται ότι οι πράξεις που αφορούν σε διαγωνιστικές διαδικασίες αναρτώνται στο ΔΙΑΥΓΕΙΑ και στα site των Γενικών Επιτελείων, ενώ επί της συμμετοχής του ΥΠΕΘΑ εκδίδεται τακτικά σε εβδομαδιαία βάση ανακοίνωση τύπου του ΓΕΕΘΑ (διαθέσιμη στο σχετικό site του ΓΕΕΘΑ και στα site των Γενικών Επιτελείων) για την συνδρομή των Ενόπλων Δυνάμεων όπου πρόσβαση έχουν όλοι οι Ευρωπαίοι πολίτες.

Αναφορικά με τη διαδικασία μετάβασης χρηματοδότηση από πιστώσεις του Τακτικού Προϋπολογισμού στο Συγχρηματοδοτούμενο ΠΔΕ (Εθνικό Πρόγραμμα μέσω της Υπεύθυνης Αρχής του Υπουργείου Οικονομίας & Ανάπτυξης) σημειώνονται τα ακόλουθα:

Έχουν εκδοθεί από την Υπεύθυνη Αρχή του Υπουργείου Οικονομίας & Ανάπτυξης οι κάτωθι προσκλήσεις για ένταξη χρηματοδότησης:

- Πρόσκληση 45 εκατ. € (Προϋπολογισμού τελικά 16 εκατ. €) που αφορά σίτιση-καθαριότητα και λοιπές δαπάνες (συντηρήσεις, ΔΕΚΟ κλπ) μέχρι 30/05/2018 (παρατάθηκε μέχρι 30/11/2018 για ορισμένες δράσεις), στο πλαίσιο της οποίας έχει επιτευχθεί η έναρξη χρηματοδότησης για ορισμένες δράσεις, ενώ σε άλλες περιπτώσεις βρίσκονται σε εξέλιξη οι σχετικές διαγωνιστικές διαδικασίες.
- Πρόσκληση 3 εκατ. € για ασυνόδευτα ανήλικα, η οποία βρίσκεται σε φάση ελέγχου των τευχών δημοπράτησης από την Υπεύθυνη Αρχή για την έναρξη των οικείων διαγωνιστικών διαδικασιών.
- Πρόσκληση 15 εκατ. € για αναβάθμιση ΚΥΤ, για την οποία διενεργούνται προπαρασκευαστικές ενέργειες υλοποίησης της πρότασης ΥΠΕΘΑ (σύνταξη μελετών κλπ), ενώ ειδικά για το έργο της αναβάθμισης του αποχετευτικού δικτύου Μόριας, το οποίο εντάσσεται στην συγκεκριμένη πρόταση, έχει δρομολογηθεί η συνδρομή της ΜΟΜΚΑ με σκοπό την επιτάχυνση των σχετικών διαδικασιών.
- Πρόσκληση 63 εκατ. €, η οποία αφορά κάλυψη αναγκών σίτισης-καθαριότητας-λειτουργίας των 5 ΚΥΤ για 12 μήνες, στο πλαίσιο της οποίας είτε βρίσκονται σε εξέλιξη, είτε δρομολογούνται (έλεγχος νομιμότητας των τευχών δημοπράτησης από την Υπεύθυνη Αρχή) οι σχετικές διαγωνιστικές διαδικασίες που θα οδηγήσουν σε σύναψη συμβάσεων δωδεκάμηνης διάρκειας.

Εύλογο είναι στις περιπτώσεις όπου υφίσταται συνεργασία-συνέργεια περισσότερων του ενός Φορέων του Δημοσίου οι διαδικασίες να μην επισπεύδονται με τον ίδιο τρόπο και στον ίδιο χρόνο, σε σχέση με την αυτόνομη λειτουργία ενός Οργανισμού.

Πέραν των ανωτέρω, ειδικότερη αναφορά πρέπει να γίνει στις συμβάσεις σίτισης για τις οποίες εκτενή αναφορά γίνεται. Ειδικότερα:

- Από την πρώτη στιγμή θεσμοθέτησης της συνδρομής των Ενόπλων Δυνάμεων στην προσφυγική κρίση, δοθήκαν οδηγίες για την προετοιμασία τευχών δημοπράτησης σε κοινό διακλαδικό επίπεδο από αρμόδια συγκροτηθείσα επιτροπή, τόσο για τις διαδικασίες διαπραγμάτευσης χωρίς προκήρυξη, όσο και για διαγωνισμούς που θα οδηγήσουν σε μεγαλύτερης διάρκειας συμφωνίες πλαίσιο (στην εν λόγω επιτροπή συμμετείχαν πέραν από Αξιωματικούς ειδικούς στις προμήθειες δημοσίου, γιατροί και διατροφολόγοι για την έκδοση ειδικών μενού για βρέφη, εγκύους, διαβητικούς κλπ).
- Τα εν λόγω σχέδια τευχών δημοπράτησης διαγωνισμών σκοπό είχαν να συνδράμουν τις αρμόδιες Αναθέτουσες Αρχές των Γενικών Επιτελείων στην διεκπεραίωση των σχετικών διαγωνιστικών διαδικασιών.
- Οι ακολουθούμενες διαγωνιστικές διαδικασίες αφορούσαν σε ανοικτούς διαγωνισμούς και σε διαδικασίες διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού και όχι σε απευθείας αναθέσεις.
- Παρά το γεγονός ότι σε πολλές περιπτώσεις ακολουθήθηκαν οι διαδικασίες της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, τα Γενικά Επιτελεία στο πλαίσιο της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των ενδιαφερόμενων αναρτούσαν τα εν λόγω έγγραφα πρόσκλησης ενδιαφέροντος, τόσο στο ΔΙΑΥΓΕΙΑ, όσο και στις ιστοσελίδες τους, ούτως ώστε η συμμετοχή να είναι ελεύθερη σε όποιον το επιθυμούσε.
- Επρόκειτο δε για μια επαναλαμβανόμενη σε τακτική βάση (μηνιαία συνήθως) διαδικασία, επομένως δεν δικαιολογείται το στοιχείο έκπληξης, αιφνιδιασμού ή υποστήριξης ελλιπούς χρόνου προετοιμασίας για την υποβολή πρότασης συμμετοχής.
- Παρά τις προβλέψεις της νομοθεσίας για δυνατότητα σύναψης συμβάσεων κατόπιν διαδικασίας διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, το σύνολο των Γενικών Επιτελείων κατέβαλε από την αρχή προσπάθεια για σύναψη συμβάσεων μεγαλύτερης των 30 ημερών διάρκειας (συνήθως ετήσιες) στο πλαίσιο ανοικτού διαγωνισμού.

Ειδικότερα:

- Το ΓΕΣ δημοσίευσε την 28/07/16 ανοικτό διαγωνισμό για κάλυψη αναγκών σίτισης 43 Δομών (νησιών συμπεριλαμβανομένων) συνολικού ποσού περί τα 84 εκατ. €, ο οποίος ωστόσο ακυρώθηκε την 20/10/17 λόγω των ενστάσεων, δικαστικών διαμαχών κλπ που προέκυψαν. Δεν επαναλήφθηκε καθόσον έκτοτε (Φθινόπωρο 2017) λαμβάνουν χώρα προσπάθειες σύναψης διαγωνισμών τρίμηνης και ετήσιας διάρκειας μέσω των συγχρηματοδοτούμενων πόρων (ΥΠΟΙΑΝ).

- Το ΓΕΝ δημοσίευσε ανοικτό διαγωνισμό την 22/03/16 για 7 δομές συνολικού ποσού περί τα 10 εκατ. €, ο οποίος ευδοκίμησε την 13/02/17.
- Το ΓΕΑ δημοσίευσε δύο ανοικτούς διαγωνισμούς στις 04/07/16 και 27/09/16 για δέκα συνολικά δομές συνολικής αξίας περί τα 10 εκατ. €, οι οποίοι ακυρώθηκαν στην πορεία λόγω, είτε μετακίνησης των ανθρώπων σε άλλες Δομές αρμοδιότητας έτερου Γενικού Επιτελείου, είτε μετάβασης στο σύστημα FULL CASH (λήψη χρήματος αντί τροφής των προσφύγων-μεταναστών).

Όπως γίνεται αντιληπτό, παρά τις προβλέψεις της νομοθεσίας περί τροποποιήσεων των συμβάσεων εν ισχύ οι οποίες λαμβάνονταν πάντοτε υπόψη, το φαινόμενο ήταν τόσο δυναμικό και η ανελαστική φύση της δαπάνης τόσο ιδιαίτερη που ορισμένες φορές οι προβλέψεις ήταν εξαιρετικά δύσκολο να γίνουν και προς τούτο ιδιαίτερα στα νησιά όπου η πίεση και οι αριθμοί είναι ευμετάβλητοι η ανάγκη επέβαλε τον αντίστοιχο τρόπο ενέργειας .

Δεν θα πρέπει δε να ξεχνάμε ότι μιλάμε για την ελληνική αγορά, ήτοι μια αγορά με περιορισμένο εύρος ιδιαίτερα στη νησιωτική χώρα, όπου οι προμηθευτές δεν είναι τόσο πολλοί, ενώ σε πολλές ακόμη περιπτώσεις όπου φάνηκε στην αρχή να λειτουργεί ο ανταγωνισμός στην πορεία είχαμε συμπράξεις (κοινοπραξίες) ανταγωνιστών που διεκδικούσαν από κοινού τις συμβάσεις, κάτι που ήταν εκτός σφαίρας επιρροής των Ενόπλων Δυνάμεων.

Επιπροσθέτως, σημαντικό στοιχείο είναι ότι κατά τη διάρκεια που λαμβάνουν χώρα όλα τα ανωτέρω τροποποιήθηκε εκ βάθρων το νομοθετικό πλαίσιο περί συμβάσεων του Δημοσίου (Ν. 4412/16), ως εκ τούτου σε μια τόσο μεγάλου βεληνεκούς αλλαγή απαιτείται και σχετικός χρόνος προσαρμογής των Φορέων του Δημοσίου.

Ειδικότερα, για την περίπτωση των συμβάσεων σίτισης στα νησιά που είναι υπό την αρμοδιότητα του ΓΕΣ, αξίζει να σημειωθούν τα εξής:

- Από έναρξη εμπλοκής του ΥΠΕΘΑ και συγκεκριμένα του ΓΕΣ στο προσφυγικό-μεταναστευτικό και ειδικότερα στη σίτιση αυτών των ανθρώπων, αναγνωρίστηκε άμεσα η ανάγκη μετάβασης σε ομαλό τρόπο σύναψης συμβάσεων μετά τους αρχικούς πρώτους μήνες που αναγκαστικά έλαβε χώρα η διαδικασία με το ως άνω νομοθετικό πλαίσιο.
- Ως εκ τούτου, άμεσα μετά την αναγνώριση της ανάγκης αυτής, συντάχθηκε τεύχος δημοπράτησης και δημοσιεύθηκε ανοιχτός δημόσιος διαγωνισμός (62/2016) την 28/07/2016 (ΑΔΑ:ΩΛΝΕ6-ΣΩΓ) για συνολικά 43 δομές νησιών-ενδοχώρας που ήταν υπό τη ευθύνη του ΓΕΣ και το συνολικό ποσό ανερχόταν σε 84 εκατ. €.
- Ο εν λόγω διαγωνισμός κατέληξε άγονος και εν τέλει ματαιώθηκε κατόπιν των πολλαπλών ενστάσεων/προδικαστικών προσφυγών που είχαν υποβληθεί.
- Κρίνεται σκόπιμο δε όπως επισημανθεί ότι ο ως άνω διαγωνισμός είχε προκληρυχθεί παρά τις εντονότατες αντιδράσεις από τις τοπικές κυρίως κοινωνίες ότι αποκλείονταν εμμέσως από τους διαγωνισμούς (βάσει όρων περί ISO, πιστοποιητικών κλπ που απαιτούν οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας) τοπικές επιχειρήσεις, αντιδράσεις που

εκφραστήκαν πέρα από τους τοπικούς φορείς και από φορείς ακόμη και της συμπολίτευσης.

Μετά την ακύρωση του υπόψη διαγωνισμού (20/10/2017) και στο πλαίσιο της προσπάθειας ένταξης όλων αυτών των δαπανών σε πρόγραμμα συγχρηματοδότησης μέσω οικείας πρόσκλησης της Υπεύθυνης Αρχής (Υπουργείο Οικονομίας & Ανάπτυξης), βρισκόμαστε σε συνεχή συνεργασία με την εν λόγω Υπηρεσία και καταβάλλονται υπεράνθρωπες προσπάθειες απ' όλους τους εμπλεκόμενους Φορείς για την ανάδειξη παρόχων σίτισης στα 5 ΚΥΤ των ελληνικών νήσων μέσω τακτικών/ομαλών διαδικασιών και με πιο μακροπρόθεσμο ορίζοντα, ήτοι μέσω ανοικτού διαγωνισμού για σύμβαση διάρκειας 12 μηνών.

Στην παρούσα δε φάση βρίσκεται σε τελική φάση έγκρισης το τεύχος δημοπράτησης για την επαναπροκήρυξη ανοικτού διαγωνισμού σίτισης διάρκειας 12 μηνών με χρηματοδότηση πόρων από συγχρηματοδοτούμενο ΠΔΕ.

Πέραν των ανωτέρω, μπορεί οι ανωτέρω λόγοι να μην αρκούν σε κάποιους για την «σπουδή/βιασύνη» με την οποία λαμβάνουν χώρα οι σχετικές διαδικασίες, που όντως πολλές φορές συμβαίνει με ανάρτηση εντός ολίγων ωρών της διακήρυξης, πλην όμως σημειώνεται ότι δεν είναι μια διαδικασία που μπορεί να «ξαφνιάζει» κάποιους, καθώς υλοποιείται με το ίδιο ακριβώς τρόπο επαναλαμβανόμενα ανά δεκαήμερο/δεκαπενθήμερο από τους ίδιους ακριβώς Φορείς που είναι διαθέσιμοι για παροχή κάθε πληροφορίας ή και υποβολή προτάσεων, ενώ καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια από όλους τους εμπλεκόμενους ώστε οι εν λόγω διαδικασίες προμηθειών να τυγχάνουν της σχετικής δημοσιότητας (ανάρτηση στο ΔΙΑΥΓΕΙΑ και στον ιστότοπο του ΓΕΣ www.army.gr).

Επομένως, εάν κάποιος ενδιαφερόταν θα μπορούσε εύκολα να προετοιμαστεί (έκδοση εγγυητικής επιστολής, συλλογή δικαιολογητικών κλπ) για την επόμενη κάθε φορά διαδικασία γιατί τα αιτούμενα δικαιολογητικά ήταν πανομοιότυπα.

Όσον αφορά στις κατηγορίες περί στημένων και φωτογραφικών διαγωνισμών, κρίνεται σκόπιμο όπως σημειωθούν τα εξής:

- Ουδέποτε η Στρατιωτική Υπηρεσία διεκδίκησε να έχει αυτήν την αρμοδιότητα και να διεξαγάγει αυτούς τους διαγωνισμούς, το έκανε γιατί κανένας άλλος φορέας του Δημοσίου και ειδικά οι αρμόδιοι Φορείς δεν είχαν τη σχετική δυνατότητα, ενώ πάγια θέση του Υπουργείου είναι η απεμπλοκή και η μετάβαση των σχετικών αρμοδιοτήτων στους Φορείς που πρέπει και είναι αρμόδιοι από το Νόμο.
- Σε περίπτωση που δεν υπήρχαν οι Ένοπλες Δυνάμεις τα τινά θα ήταν δύο χωρίς καμία διάθεση υπερβολής, είτε οι άνθρωποι θα ήταν νησιτικοί και θα εξεγείρονταν διαρκώς, είτε θα γινόταν απευθείας αναθέσεις χωρίς καμία διεργασία (ούτε καν αυτή για την οποία εγκαλείται το ΥΠΕΘΑ) και έλεγχο (κατά το μάλλον από κάποιες ΜΚΟ).
- Οι διαγωνιστικές διαδικασίες διενεργούνται στον Ελληνικό χώρο και δη στο νησιωτικό χώρο, όπου η αγορά είτε στην καλύτερη είναι περιορισμένη, είτε δεν υπάρχει.

- Πέραν αυτών, σημειώνεται ότι ενώ στις αρχικές διαγωνιστικές διαδικασίες υπήρχε έστω στοιχειώδης ανταγωνισμός (δύο ή τρεις εταιρείες) στην πορεία των πραγμάτων αυτές έχουν συμπράξει κάνοντας κοινοπραξίες και «χτυπώντας» στα όρια της προκήρυξης τις τιμές, είτε έχουν «μοιράσει» τα νησιά μεταξύ τους, κατόπιν και ορισμένων «μέτρων» που είχαν ληφθεί από το ΥΠΕΘΑ πχ για αποτροπή διεκδίκησης περισσότερων από δύο Κέντρα από τον ίδιο φορέα (μονοπώλιο), γεγονότα που όπως είναι αντιληπτό εκφεύγουν κατά πολύ της σφαιράς ευθύνης ή επιρροής του ΥΠΕΘΑ.

Υπό το φως των ανωτέρω και επί των ειδικότερων θεμάτων που τίγονται στο δημοσίευμα της εφημερίδας, κρίνεται σκόπιμο όπως ληφθούν υπόψη τα κατωτέρω διαλαμβανόμενα.

Αρχής γενομένης από τους κατ' επανάληψη ισχυρισμούς του κ. Βαρβιτσιώτη σημειώνονται τα εξής:

- Θέτει θέμα διαφάνειας και αξιοπιστίας στη διαχείριση των κονδυλίων για το προσφυγικό-μεταναστευτικό, προσβάλλοντας άμεσα το σύνολο των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων που εμπλέκονται στις σχετικές διαδικασίες προμηθειών και ελέγχου των σχετικών δαπανών, επισημαίνοντας επιπροσθέτως ότι τα εν λόγω στελέχη πέραν της κύριας αποστολής των και υπό το βάρος αντιμετώπισης ιδιαίτερων στη φύση και ανελαστικών αναγκών έχουν αναλάβει να διεκπεραιώσουν τις σχετικές διαδικασίες.
- Εκτοξεύονται κατηγορίες προς τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων χωρίς να προσκομίζεται ούτε ένα στοιχείο που να υποκρύπτει έστω δόλο ή πρόθεση απάτης από τα στελέχη αυτά, καθώς λάθη ή παραλείψεις πάντοτε ελλοχεύουν όταν κάποιος εργάζεται και ιδιαίτερα υπό πίεση, εφαρμόζοντας μάλιστα ένα σχετικά νέο νομοθετικό πλαίσιο περί συμβάσεων.

Το ΥΠΕΘΑ έχει επανειλημμένα ανταποκριθεί σε ερωτήσεις κοινοβουλευτικού ελέγχου και σε σχετικά δημοσιεύματα δίνοντας τα στοιχεία που απαιτούνται, προκειμένου να μην υφίσταται κανένα σκοτεινό σημείο στη διαχείριση των σχετικών κονδυλίων (ακόμη και αναλυτικά στοιχεία συμβάσεων και οικείων προμηθευτών είχαν δοθεί από τον πρώην ΑΝΥΕΘΑ κ. Βίτσα).

Σχετικά με τη χρηματοδότηση που έχει λάβει το ΥΠΕΘΑ από κοινοτικούς πόρους σημειώνω τα εξής:

- Τα 90 εκατ. € που αναλώθηκαν από τα 100 εκατ. € (Π/Υ Συμφωνιών Επιχορήγησης) Έκτακτης Βοήθειας (Emergency Assistance) έχουν ελεγχθεί, ως αναφέρεται παραπάνω, από τα αρμόδια Ελεγκτήρια Δαπανών των Κλάδων, από πιστοποιημένες εταιρείες ορκωτών ελεγκτών που προέκυψαν κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας και από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κατά περίπτωση και γι' αυτό καλώ τον οποιονδήποτε να περάσει από όλους αυτούς τους ελέγχους και μετά να τους χαρακτηρίσει ως «μη ιδιαίτερος αυστηρούς», σύμφωνα με όσα μεταφέρονται στην εφημερίδα από «γνώστες του φακέλου».

Τα 57 εκατ. € της Συμφωνίας Επιδότησης για την «Ενίσχυση της ικανότητας ανταπόκρισης των χερσαίων, πλωτών και εναέριων μέσων για την επιτήρηση-περιπολία των συνόρων και για την προστασία και διάσωση της ανθρώπινης ζωής», ελέχθησαν από την Υπεύθυνη Αρχή και την ανώτατη σε εθνικό επίπεδο Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ) του Υπουργείου Οικονομικών με ασήμαντες σε όρους ποιοτικούς (λάθη παραλείψεων, λανθασμένης καταγραφής κλπ), αλλά και ποσοτικούς (χαμηλό ύψος απορριφθέντων δαπανών) παρατηρήσεις/απορρίψεις δαπανών

Σχετικά με το τελευταίο σημείο, ιδιαίτερη εντύπωση προκαλεί η ανακολουθία του δημοσιεύματος, καθόσον από τη μια ο κ. Βαρβιτσιώτης μιλάει για ανεκμετάλλετα εκατομμύρια που υφίστανται για τη φύλαξη των συνόρων, ενώ πρωτίτερα στο δημοσίευμα ο δημοσιογράφος κατακρίνει την απορρόφηση πιστώσεων από το ΥΠΕΘΑ για την «Ενίσχυση της ικανότητας ανταπόκρισης των χερσαίων, πλωτών και εναέριων μέσων για την επιτήρηση-περιπολία των συνόρων και για την προστασία και διάσωση της ανθρώπινης ζωής, αφήνοντας μάλιστα εκτός νυμφώνος ακόμη και το Λιμενικό». Επομένως σημειώνεται:

- Το ΥΠΕΘΑ συμμετέχει σε δράσεις προσφυγικού-μεταναστευτικού, είτε στο πλαίσιο αποφάσεων που έχουν ληφθεί σε ΝΑΤΟϊκό επίπεδο (πχ επιχείρηση SNMG2), είτε σε αεροδιακομιδές, αποστολές Έρευνας και Διάσωσης προσφύγων-μεταναστών κλπ, ενώ με την ανωτέρω Συμφωνία Επιδότησης των 57 εκατ. € κατάφερε σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομίας & Ανάπτυξης να αναπληρώσει σχετικές πιστώσεις που είχαν διατεθεί από τον Κρατικό Προϋπολογισμό (διευκρινίζεται το ΥΠΕΘΑ δεν έλαβε τα συγκεκριμένα κονδύλια πλην όμως τα έλαβε ο Κρατικός Π/Υ), αξιοποιώντας τα σχετικά χρηματοδοτικά εργαλεία στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος, δαπάνες που επαναλαμβάνεται ελέχθησαν, τόσο από την Υπεύθυνη Αρχή, όσο και από την Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου .
- Ειδικά για τους γιατρούς, θα σημειώσω ότι η διάθεση αυτών (στρατιωτικών ιατρών) γίνεται από το ΥΠΕΘΑ όπου υπάρχει σχετική δυνατότητα, χωρίς άντληση σχετικής χρηματοδότησης από κοινοτικά κονδύλια (πλην ελαχίστων χρημάτων για αναλώσιμα), καθόσον υφίστανται συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα άλλων Φορέων (πρόγραμμα PHILOS για παράδειγμα) που είναι για παροχή σχετικών υπηρεσιών, ως εκ τούτου και προς αποφυγή διπλής χρηματοδότησης (double funding) από την ΕΕ δεν αιτείται το ΥΠΕΘΑ σχετική χρηματοδότηση.

Θυμίζω απλά ότι μη στοιχειοθετημένες αναφορές, όπως του κ. Βαρβιτσιώτη και του κ. Αυγενάκη στο παρελθόν (2017), έχουν οδηγήσει σε ελέγχους από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης/Διαφθοράς (OLAF), για το οποίο όμως δεν μπορώ να πω περισσότερα από τη στιγμή που ένας τέτοιος έλεγχος βρίσκεται σε εξέλιξη, μπορώ όμως να διαβεβαιώσω ότι η προετοιμασία και οι απαντήσεις των Φορέων του ΥΠΕΘΑ έχουν καλύψει και θα καλύψουν στο μέλλον τα όποια ερωτήματα αφορούν στο Υπουργείο μας και στη σχετική διαχείριση κονδυλίων.

Όσο δε αφορά στο χωρίς καμία στοιχειοθέτηση δημοσίευμα της κας Μουτούση δεν θα γίνει ιδιαίτερη αναφορά καθόσον φιλοξενεί φιλοσοφικές-στοχαστικές ιδέες μη αρμοδίων σε σχέση με τη διαχείριση κονδυλίων από το ΥΠΕΘΑ ανθρώπων, πλην όμως πρέπει να σημειωθεί ότι:

- Οι διαγωνιστικές διαδικασίες που ακολουθούνται είναι κοινές (κυρίως Ν. 4412/16 και Ν. 4368/16), είτε μιλάμε για «έκτακτη», μέσω ΕΕ, είτε για «κανονική» μέσω ΥΠΟΙΑΝ χρηματοδότηση.
- Το αίτημα που υποβάλλεται από το ΥΠΕΘΑ ελέγχεται (φιλτράρεται) εξονυχιστικά από τις αρμόδιες επιτροπές της Κομισιόν, με τη διαδικασία έγκρισης και ελέγχου να μην είναι τόσο απλή όσο φαντάζεται κανείς εκτός παιχνιδιού. Σημειώνεται δε ότι ως Υπουργείο έχουμε αποσπάσει επανειλημμένα θετικότατα σχόλια για την ανταπόκριση των Υπηρεσιών μας, τόσο σε χρόνους (έγκαιρη υποβολή στοιχείων, αναφορών κλπ), όσο και σε όρους παρεχόμενων στοιχείων (ενδιάμεσες αναφορές, τελικές αναφορές, πιστοποιητικά ελεγκτών κλπ).
- Απευθείας αναθέσεις με την έννοια που γίνεται αναφορά στο άρθρο δεν έχουν γίνει (ειδικά όσον αφορά στη σίτιση), καθώς οι ακολουθούμενες διαγωνιστικές διαδικασίες είναι αυτές που προβλέπονται στο οικείο νομοθετικό πλαίσιο (ανοικτές διαδικασίες και διαδικασίες διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού), ενώ και η απευθείας ανάθεση, δεν θα πρέπει να ξεχνάμε, είναι μια διαδικασία που προβλέπεται από τον νόμο περί προμηθειών, επίσης, για τις περιπτώσεις δαπανών κάτω των 20.000 €.
- Η αναφορά δε ότι «Το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας επιλέχθηκε επίσης για έκτακτες ανάγκες, επειδή μπορεί να λειτουργεί γρήγορα σχετικά με τους δημόσιους διαγωνισμούς. Δεν γινόταν να πάνε μέσω Δημοσίου» μένει ασχολίαστη και δείχνει τη γνώση του ομιλούντος γύρω από την Ελληνική Δημόσια Διοίκηση, καθόσον δεν έχει αντιληφθεί ότι το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας ανήκει στον Δημόσιο Τομέα και μάλιστα στον στενό Δημόσιο Τομέα και εφαρμόζει το ίδιο νομοθετικό πλαίσιο περί προμηθειών.
- Επί των αναφερομένων του κ. Κανάκη περί ανάγκης διενέργειας ελέγχων και περί υπαινιγμών ότι δεν γίνεται σωστή διαχείριση, δεν κρίνεται σκόπιμο να ανακυκλωθούν τα ανωτέρω (έλεγχοι ΥΑ, ΕΔΕΛ, ΕΛ. Συνεδρίου κλπ), ενώ θα έπρεπε ο ίδιος να μας πει σε τι ελέγχους και πως έγινε η διαχείριση των κονδυλίων που έχει πάρει ο δικός του Οργανισμός και όχι το ΥΠΕΘΑ (ο καθένας τα του οίκου του).
- Σε όλο το δημοσίευμα δε γίνεται λόγος για την ιδιαίτερη φύση των αναγκών που καλείται να καλύψει το ΥΠΕΘΑ εν μέσω συνεχώς μεταβαλλόμενων ροών, σημειώνοντας μάλιστα ότι δεν πρέπει να ακολουθούνται διαδικασίες ΕΣΠΑ από το ΥΠΟΙΑΝ, πλην όμως απαιτεί από την άλλη γρήγορες και αποτελεσματικές διαδικασίες για να μην μείνει ο κόσμος νηστικός, καθαρός κλπ.

Τέλος, όσον αφορά στις αναφορές του κ. Σερέτη σημειώνεται:

- Οι αδιαφανείς διαδικασίες και η αδυναμία χάραξης και υλοποίησης συγκεκριμένης στρατηγικής προφανώς μετά τα ως άνω διαλαμβανόμενα δεν αφορούν στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, αφού όλα αναρτώνται στο διαδίκτυο, από τις διακηρύξεις στο ΔΙΑΥΓΕΙΑ και

στα site των Γενικών Επιτελείων, μέχρι τις εβδομαδιαίες ανακοινώσεις τύπου του ΓΕΕΘΑ, προκειμένου να ενημερώνονται όλοι οι Ευρωπαίοι πολίτες για τη διαχείριση των σχετικών κονδυλίων (εκδίδονται και στην αγγλική γλώσσα), ενώ όσον αφορά στο μέλλον βρίσκεται ήδη σε στάδιο εφαρμογής ο πολυετής προγραμματισμός μέσω των Εθνικών Προγραμμάτων, πάρα τα όσα προβλήματα/δυσχέρειες αντιμετωπίζονται.

- Για την αλληλεπικάλυψη των αρμοδιοτήτων μεταξύ των Υπουργείων, τον παραπέμπω να διαβάσει την οικεία νομοθεσία, όπως περιγράφεται ανωτέρω, για να δει ότι ειδικά με το Ν. 4368/16, Ν. 4375/16 και ΦΕΚ Β' 630/2016 ρυθμίζονται απολύτως τα οργανωτικά στο ΥΠΕΘΑ θέματα (ΚΕΣΟΔΠ-ΤΟΣΚΕΔΠ) και οι σχέσεις συντονισμού μεταξύ των Υπηρεσιών, ενώ σχετικό πρόβλημα αλληλεπικάλυψης δεν έχει αναφερθεί από τις Υπηρεσίες μας.
- Όσον αφορά στην πανευρωπαϊκή πρωτοπορία του ΥΠΕΘΑ να διαχειρίζεται δυσανάλογα του αντικειμένου των ΕΔ ποσών, να θυμίσω στους παροικούντες την Ιερουσαλήμ ότι ο ετήσιος Προϋπολογισμός που διαχειρίζεται το ΥΠΕΘΑ υπερβαίνει τα τρία δις €, ενώ παλαιότερα (2009) υπερέβαινε τα 6 δις €, άρα όταν μιλάμε για 100-150 εκατ. €, όντως μιλάμε για δυσαναλογία, αντίστροφη όμως.

Σχετικά με τις φίλιες δυνάμεις της αγοράς και τον δυνητικό υπερδικαιούχο, επισημαίνεται:

- Οι ακολουθούμενες διαγωνιστικές διαδικασίες παρά το γεγονός ότι θα μπορούσαν να έχουν γίνει χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, ακολουθούν τους κανόνες διαφάνειας και δημοσιότητας (ανάρτηση στο διαδίκτυο), ενώ σημειώνεται ότι πρόκειται για επαναλαμβανόμενες διαδικασίες σε τακτική βάση όπου ο κάθε ενδιαφερόμενος θα μπορούσε να εκδηλώσει ενδιαφέρον.
- Δεδομένου του περιορισμένου εύρους της αγοράς και των ενδιαφερόμενων μερών, η πράξη έχει αποδείξει ότι και στους πέραν του μηνός διαγωνισμούς (τρίμηνης διάρκειας ή ακόμη και ετήσιας διάρκειας) οι διαγωνιζόμενοι είναι οι ίδιοι και οι εκπτώσεις που δίνονται με διαφανείς διαδικασίες είναι μικρές στις περισσότερες περιπτώσεις ακόμη και μηδαμινές.

Για την αναφορά στο βιολογικό της Μόριας θα πρέπει αλλού να κοιτάξει ο συντάκτης του άρθρου, καθώς στο ΥΠΕΘΑ μόλις τον περασμένο χειμώνα διαβιβάστηκε η σχετική ανάγκη με σχετική μελέτη της ΔΕΥΑΛ (του 2016) και καθώς η διαδικασία είχε «βαλτώσει» κλήθηκε το ΥΠΕΘΑ να αναλάβει και προς τούτο διατάχθηκε η ΜΟΜΚΑ να αναλάβει το έργο σε συνεργασία με τις Υπηρεσίες του Δήμου με την έναρξη των εργασιών να είναι άμεση.

Στις αναφορές περί μη αυστηρών ελέγχων μέσω της Έκτακτης Χρηματοδότησης καλώ οποιονδήποτε αφού περάσει έλεγχο από Ελεγκτήρια Δαπανών, Πιστοποιημένες εταιρείες Ορκωτών Ελεγκτών και Ελεγκτικό Συνέδριο, χωρίς να υπάρχει εύρημα δόλου ή απάτης, να πει ότι δεν ήταν ιδιαίτερα αυστηροί.

Προφανώς η διαχείριση των Εκτάκτων κονδυλίων είναι πιο άμεση αφού ο μόνος εμπλεκόμενος μετά την έγκριση της Κομισιόν είναι το ΥΠΕΘΑ, χωρίς να

μεσολαβούν οι Υπηρεσίες άλλου Υπουργείου, που από μόνο του το γεγονός προκαλεί καθυστερήσεις, καθώς ούτε Τεχνικά Δελτία υπάρχουν στα Έκτακτα, ούτε τροποποιήσεις Υποέργων από Διαχειριστική Αρχή, ούτε αποφάσεις υλοποίησης με ίδια μέσα κλπ. Γι ' αυτόν άλλωστε το λόγο και η Ευρωπαϊκή Ένωση δημιούργησε αυτόν τον μηχανισμό, ποια θα ήταν η διαφορά του αν περνούσε από όλες τις άλλες γραφειοκρατικές διαδικασίες;

Για την αναφορά στο «κενό» που έρχεται να συμπληρώσει το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, που «έχει τον κόσμο και την τεχνογνωσία», παραπέμπουμε στις δηλώσεις που φιλοξενούνται στο γειτονικό δημοσίευμα της κας Μουτούση, για ποιους λόγους ενεπλάκη το ΥΠΕΘΑ, καθώς και στην πεποίθηση που υπάρχει απόλυτα δικαιολογημένα στον κόσμο ότι το ΥΠΕΘΑ είναι σαφώς το πιο οργανωμένο μέρος της ελληνικής δημόσιας διοίκησης, η δε διασπορά αυτού με Μονάδες ανά τη χώρα δικαιολογούσε και τη σχετική παρέμβασή του.

Σχετικά δε με τα παραδείγματα του συντάκτη που θέλουν να προκαλέσουν εντυπωσιασμούς, σημειώνω απλά ότι η συντήρηση των γεννητριών για ένα μέρος όπου διαμένουν έως 1000 άτομα δεν είναι το ίδιο πράγμα με μια γεννήτρια που έχει στο σπίτι του, καθώς επίσης ότι η συντήρηση των κλιματιστικών (υπηρεσία) και η αγορά (προμήθεια) είναι άλλοι κωδικοί προμήθειας για να τους συγχέει μεταξύ τους. »